

Strategisk utvikling av Ørland kommune

Forslag til kommuneplanens arealdel 2014-2026

ENDRET I TRÅD MED KOMMUNESTYREVEDTAK 13.11.14

INNHALDSFORTEGNELSE

1.0	Formål.....	3
1.1	<i>Om kommuneplanens arealdel.....</i>	3
1.2	<i>Om planbeskrivelsen.....</i>	3
1.3	<i>Om planarbeidet.....</i>	3
2.0	Planforutsetninger.....	4
2.1	<i>Gjeldende arealdel.....</i>	4
2.2	<i>Planprogram .....</i>	4
3.0	Overordnet plangrep.....	5
3.1	<i>Boligareal.....</i>	5
3.2	<i>Næringsareal.....</i>	5
3.3	<i>Støy.....</i>	5
3.4	<i>Landbruk .....</i>	6
4.0	Forslag til løsninger	6
4.1	<i>Boligbygging.....</i>	6
4.2	<i>Næringsareal.....</i>	9
4.3	<i>Landbruksareal.....</i>	10
4.4	<i>Masseuttak .....</i>	11
4.5	<i>Hensynssoner .....</i>	11
4.6	<i>Sjøarealene.....</i>	16
4.7	<i>Vindmøller.....</i>	16
5.0	Konsekvensutredning av planforslaget.....	17
6.0	Planbestemmelser.....	22
	Vedlegg – andre retningslinjer for saksbehandling	38
	Vedlegg – oversikt hensynssoner	40
	Vedlegg - beskrivelse av kulturmiljøene Austrått og Uthaug.....	43

Foto

s.1 Oddgeir Myklebust

1.0 FORMÅL

1.1 Om kommuneplanens arealdel

Kommuneplanens arealdel er en plan for forvaltning av kommunens arealer og legges til grunn for all arealplanlegging og utbygging i kommunen. Den omfatter alt areal, både land- og vannareal.

Kommuneplanens arealdel 2014-2026 gjelder hele kommunen og erstatter tidligere arealdel og delplanene for Brekstad, Opphaug, Uthaug, Garten/Beian, Austrått og Storfosna/Kråkvåg. For Brekstad sentrum utarbeides det områdeplan.

Arealdelen består av plankart, planbeskrivelse, bestemmelser og retningslinjer.

- Plankartet viser arealbruken som planen fastlegger og som sammen med bestemmelser, fastlegger den juridisk bindende arealbruken.
- Planbeskrivelsen beskriver valg av løsninger som ligger til grunn for arealdisponeringene i plankartet..
- Retningslinjene gir utfyllende veiledning om planens faglige intensjoner og føringer for hvordan plan med bestemmelser kan påregnes praktisert.

1.2 Om planbeskrivelsen

Planbeskrivelsen beskriver planforutsetninger og hvilke grep som er tatt i planforslaget. Planbeskrivelsen inneholder også en konsekvensutredning.

1.3 Om planarbeidet

Kommuneplanens samfunns- og arealdel rulleres samtidig. Planprogrammet for arbeidet ble fastsatt av kommunestyret 01.11.13. For de overordnede føringene for planarbeidet vises det til samfunnsdelen.

Siden planoppstart er følgende prosess gjennomført:

- Kommunestyreseminar
- Folkemøte
- Fortløpende orienteringer/drøftinger i formannskap
- Befaring med formannskap
- Orientering i regionalt planforum

2.0 PLANFORUTSETNINGER

For de generelle planforutsetningene, vises det til samfunnsdelen. Her tas de arealspesifikke forutsetningene opp.

2.1 Gjeldende arealdel

Gjeldende arealdel ble vedtatt av kommunestyret 25.11.2004. Den består av hovedkart og delplaner for Brekstad, Opphaug, Uthaug, Garten/Beian, Austrått, Storfosna/Kråkvåg.

Til gjeldende arealdel ble det utarbeidet en rekke temakart. Noen av dem videreføres, noen må revideres og noen utgår. Status er som følger:

- *Jord og skog (videreføres)*
- *Fiskeri/havbruk (videreføres)*
- *Viktige viltområder (videreføres)*
- *Biologisk mangfold (videreføres)*
- *Hensynskart (utgår)*
- *Småskala vindkraftverk (utgår)*
- *Friluftsområder (under arbeid)*
- *Kulturminnekart (under arbeid)*

2.2 Planprogram

Felles planprogram for rullering av kommuneplanens samfunns- og arealdel ble vedtatt 01.11.13. I tillegg til strategiske valg definerer planprogrammet generelle prinsipper for arealdelen og for behandling av enkeltsaker som skal legges til grunn for planarbeidet:

- Det meste av veksten bør foregå som fortetting
- Planlegge for et attraktiv og konsentrert sentrum tilpasset ulike brukergrupper og med universell utforming
- Tilrettelegge for gode bokvaliteter og et allsidig botilbud med stort innslag av leiligheter/mindre boenheter
- Fortetting i sentrum med høy utnyttelsesgrad, samtidig som det er godt tilbud i bygdesentraene
- I sentrum må det forventes at betydelige deler av parkeringen legges under bakkeplan
- Tjenestetilbud og detaljhandel lokaliseres innen Brekstad sentrum
- Arealkrevende industri og næring lokaliseres utenfor Brekstad sentrum
- Grønnstruktur som gir lett tilgang til attraktive natur- og friluftsområder og i størst mulig grad integrerer nærmiljøanlegg og kulturminner
- Satsing på estetisk gode løsninger, blant annet gjennom estetiske retningslinjer i kommuneplanens arealdel
- Planlegge for et godt gang- og sykkelvegitilbud
- Satsing på akse Brekstad-Botngård gjennom utbedring av dagens FV710, utbygging av gang-sykkelveger og tilrettelegging for bedre kollektivtilbud
- Planlegging i sjø og strandsone baserer seg på arealarbeidet fra «Kysten er klar»

Dette er sentral føringer for arbeidet både med kommuneplanens arealdel og områdeplan for Brekstad.

3.0 OVERORDNET PLANGREP

Som en følge av utbyggingen på ØHF og veksten som følger av denne, er det ved denne rulleringen av arealdelen spesiell fokus på:

- boligareal
- næringsareal
- støy
- landbruk

3.1 Boligareal

Kommunens strategiske valg om å skape et attraktivt bosted med bolyst for en økende befolkning har stor betydning for kommuneplanens arealdel. Målsettingen er en befolkningsvekst på 35 %.

Overordnet plangrep for å legge til rette for dette er:

- **Satsing på Kystbyen Brekstad. Her utarbeides det egen områdeplan. Gjennom den skal det planlegges for et attraktiv og konsentrert sentrum med inntil 1.000 boenheter.**
- **Legge til rette for et variert botilbud i Ørland kommune med muligheter for boområder også utenfor Brekstad sentrum. Særlig for de støyberørte må det legges til rette for tilgang på boligtomter.**

Det legges ikke opp til spredt boligbygging i LNF-områdene. I de delene av gjeldende kommuneplanens arealdel hvor det er åpnet for dette i dag, ønskes bebyggelsen nå styrt til boligklynger/-felt i stedet. De få tilfellene hvor det er ønske om spredt bebyggelse behandles som dispensasjonssaker.

3.2 Næringsareal

Kommunens strategiske valg om kreativ og fremtidsrettet næringslivssatsing har stor betydning for kommuneplanens arealdel. Kommunen ønsker å legge til rette for et godt og variert tilbud med næringsareal.

ABC-prinsippet legges til grunn for å styre rett virksomhet til rett plass.

3.3 Støy

Som følge av etablering av kampflybase på Ørland, vil kommunen få et nytt støybilde som krever ekstra fokus på gjeldende regelverk og retningslinjer og anvendelse av disse i forbindelse med plan- og byggesaker.

Støy fra flyaktiviteten på ØHF er førende for kommunens planlegging. Hovedgrepet er å ikke planlegge ny støyømfintlig virksomhet eller bebyggelse innenfor støysonene. Det legges inn hensynssoner for støy. Disse knyttes det bestemmelser og/eller retningslinjer til.

3.4 Landbruk

Regulering av ØHF medfører omdisponering av store areal med verdifull dyrka mark. Som landbrukskommune er Ørland kommune opptatt av å ta vare på matproduserende areal. Det er et overordnet grep i kommuneplanens arealdel å omdisponere minst mulig dyrka mark. Det er også en målsetting å bidra til langsiktige grenser mellom bebygde områder og landbruksområder.

4.0 FORSLAG TIL LØSNINGER

4.1 Boligbygging

4.1.1 Dimensjonering

Det dimensjoneres for en befolkningsvekst på 35 %, noe som betyr ca 2000 nye innbyggere (jf planstrategi). I Norge bor det i snitt 2,2 personer/bolig. 2000 nye innbyggere gir dermed et behov for 909 nye boliger i planperioden. I en planperiode på 12 år gir dette behov for bygging av 75 boliger pr år.

En viktig del av dette bildet er at kommunen må kunne tilby de støyberørte som godtar tilbud om innløsning, nye tomter.

Det er en klar målsetting at mye av boligbyggingen skal skje på Brekstad som fortetting/omforming. Gjennom områdeplan for Brekstad har kommunen et ambisiøst mål om å legge til rette for 900 boenheter i sentrum. Parallelloppdraget for Kystbyen Brekstad viste at det er mulig. En overveiende del av dette vil naturligvis være leiligheter. Siden fortetting og omforming er relativt utfordrende og tidkrevende prosesser, vil det ta tid å hente ut potensialet i Brekstad sentrum.

Det er også en klar målsetting å legge til rette for et variert botilbud med muligheter for boområder utenfor Brekstad sentrum. Her er det et betydelig potensial i planavklarte, ubebygde boligområder (se under).

Planavklarte, ubebygde boligområder:

- Kommunale områder, byggeklare	51 daa
- Private områder, byggeklare	58 daa
- Kommunale områder, regulert, ikke byggeklare	99 daa
- Private områder, regulert, ikke byggeklare	331 daa
- Kommunale områder i arealdel, ikke regulert	65 daa
- Private områder i arealdel, ikke regulert	37 daa

Totalt **641 daa**

Oversikten viser at det er en god del planavklarte områder til boligformål i kommunen. Det er en utfordring å gjøre flere av disse områdene byggeklare.

For å legge til rette for et variert boligtilbud, både geografisk og mht type boliger, foreslår kommunen også nye boligområder (se under).

Sammen med potensialet i Brekstad sentrum og i planavklarte, ubebygde boligområder, vil Ørland kommune være godt rustet med areal til boligformål. Dette er viktig for en kommune med en ambisiøs målsetting om 35 % befolkningsvekst. Det er også viktig å ha et godt tilbud med boligarealer siden kommunen planlegger med stor usikkerhet. Hvor stor blir befolkningsveksten? Hvilke preferanser har både gamle og nye innbyggere? I tillegg til denne usikkerheten kan utbyggingen av ØHF være starten på en kraftsamling i flyvåpenet som det har skjedd i de andre våpengrenene. Det kan bety at enda flere funksjoner og personell i flyvåpenet vil flyttes til Ørlandet på sikt.

Kommunen må ha en planmessig beredskap for en slik mulig utvikling og tenke langsiktig, også ut over planperioden.

4.1.2 Nye boligområder

Det har kommet mange innspill til nye boligområder. I alt 67 innspill på til sammen 2306 daa.. De er vurdert ut fra følgende kriterier:

- Politiske føringer (vedtak planprogram + parallelloppdrag)
- Satsing på Brekstad
- Boligområder også utenfor Brekstad
- Variert tilbud (geografisk+ type bolig)
- Attraktive tomter
- Støy
- Nærhet skole/barnehage
- Store tomter for støyberørte
- Dyrka mark
- Unngå konflikt med grønne interesser
  - Friluftsområder
  - Biologisk mangfold
- Kulturminner
- Kommunal infrastruktur

Kriteriene er ikke rangert, men vern av dyrka mark har likevel veid tungt i vurderingene. Det har gjort at mange innspill som i all hovedsak ligger på dyrka mark, ikke er videreført i planforslaget.

Til høringsforslaget ble det gitt en rekke innsigelser. Det har medført at noen områder er tatt ut av planen mens andre er redusert.

Følgende nye boligområder er vedtatt (nr i parentes henviser til områdenes nummer i katalog over innspill):

B02 (63), B03 (64), B04 (68), B05 (67), B06 (11), B07 (76), B08 (80), B10 (70), B11 (44), B12 (40/45), B13 (78), B14 (75), B15 (25 - unntatt rettsvirkning), B17 (52), B18 (77), B19 (3), B21 (21), B22 (1), B23 (12), B24 (60), B29 (49), B31 (47),

Opplysninger om det enkelte område fremgår av katalog over innspill til kommuneplanens arealdel. Her fremgår også konsekvenser og eventuelle konflikter med sektorinteresser.

De nye boligområdene utgjør til sammen 766 daa.. B15 er unntatt rettsvirkning i påvente av endelig avgjørelse i Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

4.1.3 Utnyttingsgrad

Utnyttingsgrad for nye boligområder vil variere fra tett bebyggelse i sentrale områder til tradisjonelle eneboligtomter og større tomter mer perifert. Det er en klar politisk føring at man skal legge til rette for større tomter for støyberørte.

De høyeste kravene til utnyttingsgrad vil være i Brekstad sentrum. Disse fastsettes gjennom områdeplan for Brekstad.

For de fleste andre boligområdene mener kommunen det er hensiktsmessig at utnyttingsgrad fastsettes gjennom reguleringsplan. Da vil man ha bedre oversikt over topografi og andre forhold som påvirker hvor stor del av byggeområdet som faktisk kan bebygges. I noen områder ønsker man også at det legges til rette for større tomter for støyberørte.

For noen sentralt beliggende boligområder nært Brekstad og Opphaug, og for områder som ligger på dyrka mark, er det hensiktsmessig med krav om en høyere arealutnytting. Her vil det kreves minimum 2 boenheter/daa. For to områder kreves det minimum 3 boenheter/daa.. Dette går fram av planbestemmelsene.

Utnyttingsgraden angis som minimumskrav. Dermed åpnes det for å vurdere en høyere arealutnytting i områder hvor det av ulike grunner kan være aktuelt.

4.1.4 Spredt boligbygging

Det legges ikke opp til spredt bolig- eller fritidsbebyggelse i LNF-områdene. De få tilfellene hvor det er ønske om spredt bebyggelse, behandles som dispensasjonssaker. Det er utarbeidet retningslinjer til formålet. I de delene av gjeldene kommuneplanens arealdel hvor det er åpnet for spredt boligbygging i dag, ønskes bebyggelsen styrt til boligklynger i stedet.

4.1.5 Boligtomter for støyberørte

Det er en klar politisk føring at det skal legges til rette boligtomter for støyberørte. Gjennom å legge ut så mye boligareal som det foreslås, mener vi langt på vei å ha imøtekommet dette.

Det aller meste av de nye boligområdene er private forslag. Kommunen kan ikke kreve at disse skal forbeholdes støyberørte med mindre kommunen inngår avtale om kjøp. Gjennom å legge ut såpass store areal til boligformål, bør det være likevel være godt med boligtomter å velge imellom for de støyberørte som velger å flytte.

Det er også vanskelig å vite hvilke preferanser de som takker ja til tilbud om innløsning har med hensyn til ny bolig. Det løses gjennom at det legges ut boligareal som vil kunne gi ulik type utbygging. Fra tett bebyggelse med leiligheter til større tomter for eneboliger mer perifert. Så det vil bli et variert tilbud.

For å ivareta de støyberørte, må vi også regne med en god del enkeltsaker. Av retningslinjene til LNF-områdene (se planbestemmelser) går det fram at hensynet til eiere av eiendommer som blir innløst av Forsvarsbygg som følge av kampflybasen, skal tillegges stor vekt i forbindelse med søknad om fradeling av tomter i LNF-områder. Her vil kommunen strekke seg langt så fremt det ikke kommer i konflikt med særskilt viktige sektorinteresser.

4.2 Næringsareal

Det er viktig med god tilgang på næringsareal av ulike typer i en kommune hvor det planlegges for en betydelig vekst. Det forventes at noen virksomheter ønsker å lokalisere seg nær ØHF.

Følgende nye næringsområder foreslås (nr i parentes referer til katalog over innspill til arealdelen):

N1 (91), N2 (92) og N3 (78)

Reguleringsplaner utarbeides parallelt for Brekstad Vestre og Ulsetmyra. I tillegg legges det ut næringsareal gjennom revisjon av reguleringsplan for Uthaug havn og i Brekstadbukta gjennom områdeplan for Brekstad. De to sistnevnte vil også løse kommunens behov for deponering av masser.

Samlet utgjør de nye næringsområdene ca 208 daa.. Brekstad Vestre og Ulsetmyra er meget viktige for Ørland kommune. Nærmere opplysninger om de to områdene fremgår av katalog over innspill til kommuneplanens arealdel. Spesielt Ulsetmyra ligger gunstig til for virksomheter som ønsker å etablere seg nært ØHF.

Til sammen vil disse områdene utgjøre et godt tilbud for etablering av ny næringsvirksomhet.

For å lokalisere rett virksomhet på rett plass legges ABC-prinsippet til grunn (se under). Det er viktig at arealkrevende industri og næring lokaliseres utenfor Brekstad sentrum. I sentrum ønskes omforming og fortetting.

Det vil bidra til gode løsninger både med tanke på transport og arealbruk.

Type lokalitet	Tilgjengelighet til kollektivtransport	Type virksomhet	Arealbehov for virksomhet
A	God	Mange ansatte, ikke avhengig av bil (for eksempel kontorer, utdannings- og helseinstitusjoner).	Lite arealbehov/ arealeffektivt
B	Middels	Middels avhengig av bil (for eksempel lettere industri, salg og service).	Middels arealbehov
C	Ingen tilknytning til kollektivtransport	Avhengig av bilbruk, relativt få ansatte (for eksempel industri, lager-, engros- og transportfirmaer)	Arealkrevende

A-lokalitet: Brekstad sentrum

B-lokaliteter: Næringsområdet ved Brekstadbukta, Brekstad Vestre

C-lokaliteter: Ulsetmyra, Uthaug havn

4.3 Landbruksareal

Ørland kommune forvalter store areal med verdifull dyrka mark. Reguleringsplan for ØHF fører til omdisponering av mye dyrka mark, noe som er meget utfordrende. Kommunen har en restriktiv holdning til omdisponering av dyrka mark i revisjonen av kommuneplanens arealdel.

Det har kommet mange innspill på nye boligområder på dyrka mark. Disse er i stor grad ikke videreført i planforslaget.

Til høringsforslaget ble det også reist innsigelser til noen områder med bakgrunn i jordvern.

Det gjør at planen nå fører til omdisponering av 128 dekar dyrka mark til andre formål (inkludert område B15 som er unntatt rettsvirkning i påvente av endelig avgjørelse i Kommunal- og moderniseringsdepartementet).

4.4 Masseuttak/Steinbrudd

Det har kommet en rekke innspill på områder for steinbrudd. Disse er knyttet opp mot behovet for masser i forbindelse med utbyggingen på ØHF.

M1 på Skimmelsberget tas ikke inn i kommuneplanens arealdel. Ved behov for større masseuttak i planperioden kan det fremmes reguleringsplan for området. I forbindelse med utarbeidelse av reguleringsplan for området skal det gjennomføres vurderinger av alternative uttaksområder, og det skal foretas avveininger av bruks- og verneinteressene, jfr. protokoll fra mekling mellom Fylkesmannen og kommunen.

M2 på Lerberen unntas fra rettsvirkning og vises som «utsatt virkning pga. innsigelse» inntil en helhetlig konsekvensutredning foreligger. Dette kommer da frem på kartet som et hvitt område med tekst.

Forsvarsbygg går videre med regulering av steinbruddet i Lerberen (M2). Her er det aktuelt å ta ned «skalken» som står igjen etter tidligere steinbrudd. Etter uttak kan dette bli et attraktivt boligområde. I tillegg vurderes et område inne på basen som aktuelt for uttak av steinmasser. Det er også aktuelt å bruke masser fra Ottersbo.

Flere av innspillene er ikke aktuelle ut fra Forsvarets behov og er konfliktfylte ut fra sektorinteresser. De videreføres ikke i planforslaget. Begrunnelse går fram av katalog over innspill til arealdelen.

4.5 Hensynssoner

Det er lagt inn en rekke hensynssoner i planen. Dette er områder hvor det er spesielle hensyn som skal ivaretas. Til hensynssonene er det knyttet retningslinjer eller bestemmelser.

4.5.1 Hensynssone støy

Som følge av etablering av kampflybase på Ørland, vil kommunen få et nytt støybilde som krever ekstra fokus på gjeldende regelverk og retningslinjer og anvendelse av disse i forbindelse med plan- og byggesaker.

Støykart med tilhørende retningslinjer som temakart til gjeldende arealplan for 2004, er ikke lenger anvendelig ut fra ny situasjon med jagerfly F 35.

Med bakgrunn i dette vil håndtering av byggesaker måtte håndteres etter T 1442 - retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging, og det til en hver tid mest aktuelle støykart.

T 1442 er selv en retningslinje som blant annet angir krav til både innendørs og utendørs støynivåer og anbefalinger med hensyn til håndtering av avvik. Den angir også når bygge- eller plansaker krever støyfaglig utredning. Retningslinjen er til dels grov og gir muligheter for skjønn. Behovet for å snevre noe inn for å ha enklere kjøreregler synes derfor å gjøre

seg gjeldende. Slik vil retningslinjen bidra til å forenkle arbeidet for utbyggere og for kommunen som saksbehandler.

T 1442 bærer preg av å være tilpasset støy fra kilder med mer konstant støybelastning, eks vegtrafikkstøy og støy fra sivile flyplasser. Dette medfører bl.a. at krav til støynivå på uteplasser bør ses i lys av denne faktiske situasjon. Det vil samtidig ofte være vanskelig å oppnå støyskjermede uteplasser uten for eksempel innglassing i flere områder rundt kampflybasen. Ved eventuelt krav om innglassing, reises også spørsmålet om dette er i konflikt med plan- og bygningslovens krav om kvalitet på uteplass og hvilke hensyn som bør veie tyngst.

Til kommuneplanens arealdel lages det bestemmelser og retningslinjer om hva som er tillatt innenfor de ulike sonene.

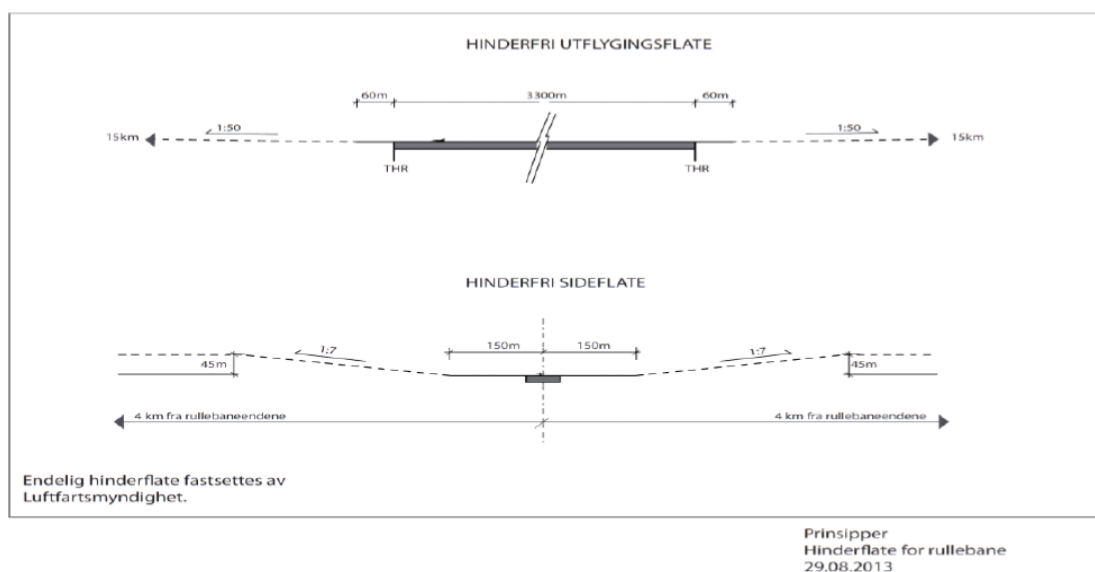
4.5.2 Andre hensynssoner Forsvaret

Forsvarets aktivitet og bebyggelse i tilknytning til ØHF gjør at det må legges inn flere hensynssoner:

Hensynssone sikring (hinderflater): I denne sonen er det restriksjoner for å skape sikre flyoperative forhold. Det medfører krav til hinderfrie flater. Det vises *til Reguleringsplan for ØHF, planbeskrivelse med konsekvensutredning, tilleggsnotat nr 09 om restriksjonssoner, datert 29.04.2014.*

De hinderfrie flatene er absolutte i inn- og utflyvningssonene, og ingen hindre tillates å bryte planet. Hindre som bryter andre deler av flaten vurderes og kan tillates med merking dersom dette gir tilfredsstillende sikkerhet. De hinderfrie flatene skal også sikre sirkling rundt flyplassen.

Restriksjonene knyttet til denne hensynssonen, fremgår av planbestemmelsene.

Figur: Prinsipper for fastsettelse av flyoperative hinderflater (jf reguleringsplan for ØHF, planbeskrivelse med konsekvensutredning, tilleggsnotat nr 09 om restriksjonssoner, datert 29.04.2014.

Forsvaret tar sikte på å starte arbeidet med en fullstendig restriksjonsplan for Ørland i løpet av 2014. Den skal vise de høydebegrensninger og andre rådighetsinnskrenkninger som er nødvendige i og omkring lufthavnområdet med hensyn til bebyggelse, master og ledninger etc..

Faresone eksplosjonsrisiko: Denne legges rundt nytt amolager for ØHF og lager med eksplosiver i Djupdalen og Kalvå i Bjugn. Restriksjonssonen for sistnevnte strekker seg inn i Ørland kommune. Her er det bestemmelser om hvilke bygninger og anlegg som ikke tillates ut fra sikkerhetshensyn.

Hensynssone bevaring kulturmiljø: Denne legges inn for å sikre bevaringsverdige bygninger og anlegg i Forsvaret. Det gjelder Austrått fort, Brekstad tankanlegg og verneområdet for Lørbern.

Hensynssoner militær virksomhet: Legges inn for å ivareta Forsvarets skyte- og øvingsfelt i sjø. Sivile interesser som farled, fiske og friluftsliv kan bruke områdene når det ikke er forsvarsaktivitet der. Aktivitetene må rette seg etter anvisning fra Forsvaret.

4.5.3 Hensynssone Kulturmiljø og kulturlandskap i rød støysone

Innenfor rød støysone står en rekke gårdstun i fare for å bli revet. Det som en følge av at Forsvarsbygg som utgangspunkt ønsker å rive bebyggelse som innløses grunnet støy. Kommunen mener en slik løsning vil være meget uheldig av mange grunner. For de enkelte berørte gårdbruker vil en riving oppleves svært dramatisk.

Å rive gårdstun vil også ha store, negative landskapsmessige konsekvenser. Den spredte gårdsbebyggelsen på Ørlandet er meget viktig som landskapselement/kulturmiljø i

jordbrukets kulturlandskap. Betydningen forsterkes av det flate landskapet som gjør at gårdsbebyggelsen blir visuelt veldig synlig.

Kommunen ønsker gjennom denne hensynssonen å signalisere en klar holdning om at gårdsbebyggelsen ikke bør rives, men bli stående selv om den ikke kan bebos permanent. Det bør søkes fornuftige løsninger i dialogen mellom Forsvarsbygg og grunneierne som gjør at bebyggelsen kan bli stående. De konkrete løsningene er et privatrettslig forhold som ikke kan løses gjennom kommuneplanens arealdel.

4.5.4 Hensynssone Kulturmiljø og kulturlandskap - Austrått herregårdslandskap

Eksisterende hensynssone kulturmiljø for gårdsnummer 82, gamle Austrått herregård, videreføres. Til hensynssonen er det knyttet retningslinjer for forvaltningen av området. Kommunen og Ørland kultursenter skal arbeide videre med å utvikle en egen veileder for forvaltning av dette landskapet.

Begrunnelsen for hensynssonen er at Austråttområdet er Ørlandets viktigste rekreasjonsområde og kulturhistoriske opplevelsessone. Herregårdsbygningen og det omkringliggende kulturlandskapet er blant Norges viktigste kulturmiljøer. Dette er kommunens udiskutabelt største attraksjon for turister.

Disse verdiene må ligge til grunn for den videre utviklingen av området. Skal vi lykkes med å ivareta både landskapets reiselivspotensial og tillate mer vekst innenfor bolig- og annen næring, må den videre utviklingen skje etter en plan. Grensesettingen mellom boligutbygging, næringsutvikling som krever inngrep i landskapet og ivaretagelse av den unike resursen som herregårdslandskapet er, må nedfelles i et mer fast veiledningsdokument enn det som eksisterer i dag.

Ørland kultursenter har nå startet opp et utviklingsprosjekt som skal registrere herregårdskulturens spor i landskapet. Målet med registreringsprosjektet er å tilgjengeliggjøre alle de særegne historiske sporene som forsvant med herregårdskulturen på 1870-tallet. For å fremme folkehelse og skape større bevissthet om egen historie ønsker man derfor å gjøre kulturhistorien leselig og sanselig i hele arealet som en gang var Austrått herregård.

På gamle Austrått herregård eksisterer det i dag både industri og store boligområder. Det er all grunn til å tro at det også i framtiden vil komme mer av både bolig og næring innenfor denne sonen. Ottersbo er for eksempel en av kommunens største byggefelt og ligger inne på herregården. En forvaltning av gårdsnummer 82 må hensynta både behovet for boligutbygging og næringsutvikling samtidig som det må ivareta de viktigste opplevelsesverdiene i landskapet. Det er per i dag for eksempel mulig å bygge ut flere hundre boliger på Ottersbo uten at disse er synlige fra kjerneområdene rundt herregården. Dette gjelder også for andre deler av Austråtteiendommen. Det er allikevel viktig at det

settes opp regler for hvor denne utbyggingen skal skje så man skaper forutsigbarhet for grunneiere og næringsaktører som ønsker å investere i området og ivaretar opplevelsesverdiene i landskapet. Man skal ikke stanse utviklingen på gårdsnummer 82, men lede den til de sonene av arealet hvor de kan få spillerom uten å ødelegge de kulturhistoriske verdiene i herregårdslandskapet.

4.5.5 Hensynssone Kulturmiljø - Fiskevær Uthaug

Det foreslås opprettet en hensynssone kulturmiljø på Uthaug. Hensynsonen omfatter område for sentrumsformål i arealdelen. Til hensynssonen er det knyttet retningslinjer for forvaltningen av området.

Begrunnelsen for hensynssonen er å ta vare på kulturmiljøet rundt Uthaugs historie som fiskevær (se vedlegg for nærmere beskrivelse av stedets kulturhistorie og kulturmiljø). Uthaugsgården ble i sin tid utvidet til en herskabelig væreiergård og tomter ble lagt ut for strandsittere langs stranden. Konsentrasjonen av disse danner fortsatt det som i dag kalles Sjøgata. I tillegg til dette lå det spredt strandsitterbebyggelse langs den nåværende Havneveien og langs stranda fra Skarbukta til det fortsatt eksisterende strandsittermiljøet på Nesset.

Uthaug som fiskevær utviklet seg til et konsentrert landsbypreget miljø fram til de tidlige etterkrigsårene da havna, strandsitterhusene, butikken, postkontoret, fiskemottaket og de øvrige tomtene på stedet ble solgt fra væreiergården. Siden har Uthaug utviklet seg som et regulært tettsted i Ørland. På tross av at fiskeværet gikk i oppløsning som eiendom, er fortsatt dette kulturmiljøet veldig godt bevart. Uthaug er en av landets best bevarte fiskevær da de fleste bygningsmiljøene som knyttet seg til fiskeværet særegne driftsform er intakt.

Disse verdiene må ligge til grunn for den videre utviklingen av området. Bygninger og strukturer innenfor hensynssonen som er eldre enn 1945 bør derfor underlegges en ekstra skjønnsvurdering i tilfelle søknader om rivning eller ombygging. For å kunne utvikle en mer spesifikk veileder som er tydeligere på kulturverdiene bør det gjennomføres en registrering av kulturminner innenfor den definerte hensynssonen.

4.5.6 Hensynssone båndlegging - automatisk fredete kulturminner

Det foreslås en hensynssone som viser automatisk fredete kulturminner. Dette er kulturminner som man uansett må ta hensyn til. Til hensynssonen er det knyttet bestemmelser for forvaltningen av kulturminnene.

4.5.7 Hensynssone båndlegging - forskriftsfredete kulturminner

Det foreslås en hensynssone som viser forskriftsfredete kulturminner. Dette er kulturminner som man uansett må ta hensyn til. Til hensynssonen er det knyttet bestemmelser for forvaltningen av kulturminnene.

4.5.8 Hensynssone bevaring av kulturmiljø

Det foreslås en hensynssone som viser kulturminner medtatt i verneklasse 1 i utkast til statlig landsverneplan. Til hensynssonen er det knyttet retningslinjer for forvaltningen av kulturminnene.

4.6 Sjøarealene

Ved planlegging av sjøområdene er det tatt utgangspunkt i interkommunal kystsoneplan. Den lokale medvirkningsprosessen og dialog med sektormyndigheter har medført at det er gjort enkelte endringer og nye prioriteringer. Dette gjelder primært prioritering av viktige bløtbunnsområder rundt øygruppen Grandeholmene-Juldagan med Kjeungen hvor det er flere overlappende interesser bl.a. vilt (fugl særskilt), friluft, fisk, landskap og kulturmiljø (Kjeungen). Kommunen er en RAMSAR-kommune, og ønsker dermed å ivareta og sikre funksjonsområder som må ses i sammenheng med fredningsområdene.

Videre har kommunen valgt å videreføre hensynssone landskap /kulturmiljø rundt Austråttborgen ut i sjø samtidig som man har unntatt akvakultur fra formålet. Dette er samtidig nasjonal laksefjord der oppdrettsanlegg for matfisk ikke er tillatt.

Ut fra Forsvarets behov for *skytte- og øvingsfelt i sjø*, er det klare restriksjoner knyttet til det aller meste av kommunens sjøareal. Det kan ikke etableres faste anlegg som akvakultur og sivil aktivitet må rette seg etter anvisning fra Forsvaret.

4.7 Vindmøller

Til gjeldende kommuneplanens arealdel er det utarbeidet kommunedelplan/temakart vindmøller (datert 7.1.2005) med tilhørende kriterier for etablering av småskala vindkraftverk. Det har i senere år vært henvendelser om å føre opp nye vindmøller.

Nye føringer fra Luftoperativt inspektorat (LOI) sier at eventuelle turbiner må plasseres mer enn 25 km fra ØHF (jf. planbeskrivelse for reguleringsplan ØHF, pkt. 4.5.3). Det gjør det uaktuelt å legge til rette for nye vindmøller gjennom kommuneplanens arealdel. Gjeldende kommunedelplan/temakart vindmøller (datert 7.1.2005) videreføres ikke.

5.0 KONSEKVENsutREDNING AV PLANFORSLAGET

I følge plan- og bygningsloven §4-2 annet ledd, er det krav om konsekvensutredning av kommuneplanens arealdel. Konsekvensutredningen skal beskrive virkninger for miljø og samfunn av alle nye områder for utbygging og vesentlig endret arealbruk i eksisterende byggeområder.

5.1 Virkninger av de enkelte utbyggingsområdene

Konsekvensene av de enkelt foreslåtte utbyggingsområder går fram av katalog over innspill til arealdelen (se vedlegg). Konsekvensene er vurdert på et overordnet nivå. Av katalogen går det også fram at det er vurdert en rekke alternative områder som ikke er tatt med i planforslaget.

5.2 Samlede virkninger av planforslaget

De samlede virkningene av planforslaget vurderes ut fra arealformål og noen sentrale tema.

5.2.1 Arealformål

Boligområder

Samlet foreslås det store areal til boligformål gjennom arealdelen. Dette ut fra vedtatte målsettinger om å skape et attraktivt bosted med bolyst for en økende befolkning. I tillegg til satsing på Kystbyen Brekstad, er det lagt opp til å styrke bosetting i kommunen forøvrig. Boligområdene i Kleivan, Døsvika, Røstadhaugan og på Opphaug, bygger opp under barneskolen på Opphaug.

De foreslåtte boligområdene kommer i liten grad i konflikt med støy, naturmangfold, kulturminner, kulturlandskap eller andre verneinteresser. Landbruksinteresser utfordres i noen av områdene. Forholdet til dyrka mark har veid tungt i kommunens vurderinger og prioriteringer. For noen av områdene må forholdet til verneinteresser avklares gjennom arbeid med reguleringsplan.

Alternativvurderinger: Som det går fram av katalog over innspill, er det vurdert en rekke alternative boligområder. Mange innspill videreføres ikke i planforslaget. Begrunnelsen går fram av katalogen.

Næringsareal

Det legges ut relativt store og verdifulle områder til næringsformål gjennom arealdelen. Dette ut fra vedtatt målsetting om aktiv næringslivssatsing.

Spesielt Brekstad Vestre og Ulsetmyra er svært viktige områder for kommunen. Ulsetmyra har god beliggenhet nær ØHF. For en kommune som forventer betydelig vekst, er det viktig med god tilgang på næringsareal av ulike typer.

De foreslåtte næringsområdene kommer i liten grad i konflikt med støy, landbruksinteresser, naturmangfold, kulturminner, kulturlandskap eller andre verneinteresser. Gjennom reguleringsplaner som utarbeides parallelt for Brekstad Vestre og Ulsetmyra, vil konsekvenser opp mot ulike interesser vurderes nærmere.

For å lokalisere rett virksomhet på rett plass legges ABC-prinsippet til grunn. Det vil bidra til gode løsninger både med tanke på transport og arealbruk.

Alternativvurderinger: Det er utfordrende å finne nye næringsareal på Ørlandet med god beliggenhet da man fort kommer i konflikt med verneinteresser. Spesielt dyrka mark og strandsone. Områdene på Brekstad Vestre og Ulsetmyra har en god lokalisering og er ikke i vesentlig konflikt med verneinteresser. Brekstad Vestre berører noe dyrka mark, men det meste er allerede omdisponert. Ulsetmyra ligger på dyrkbar mark, men det er mye bedre enn å omdisponere dyrka mark til formålet. De to områdene grenser delvis opp mot dyrka mark. På Ørlandet er det så å si umulig å finne utbyggingsareal som ikke gjør det.

Et alternativ til de to næringsområdene kunne ha vært mer utfylling i strandsonen som i Brekstadbukta eller annen plass. Det er heller ikke noe godt alternativ. Gjennom arbeidet med områdeplan for Brekstad, arbeides det med en avgrensning av utfyllingen i Brekstadbukta. Den bør være et kompromiss mellom behov for næringsareal, behov for å legge til rette for et attraktivt friluftsområde for befolkningen på Brekstad og å ta vare på et verdifullt område for sjøfugl. Det er heller ikke ønskelig å lokalisere typisk C-virksomheter (industri og annen arealkrevende virksomhet) i Brekstadbukta. Ulsetmyra er mer egnet for det.

LNF

Det aller meste av kommunens areal er naturlig nok LNF-områder. LNF-områdene er rendyrket som LNF-områder. Det er ikke åpnet for hverken spredt bolig- eller fritidsbebyggelse. Det er lagt ut tilstrekkelig med boligområder som erstatter behovet for spredt bygging. De få sakene hvor det er ønske om dette, tas heller som dispensasjonssaker. Det er utarbeidet retningslinjer for formålet.

Hensynssone Austrått

Hensynssone kulturmiljø for gårdsnummer 82, gamle Austrått herregård, videreføres.

Konsekvensen av denne sonen er ikke forbud mot annen aktivitet. Sonen er et uttrykk for at det er viktig å ivareta verdiene knyttet til det nasjonalt viktige kulturmiljøet rundt Austrått. Det gis retningslinjer som sier noe om hvordan annen aktivitet bør ta hensyn til og tilpasse seg disse verdiene. Disse legges til grunn for forvaltningen av området.

Kommunen og Ørland kultursenter skal arbeide videre med å utvikle en egen veileder for forvaltning av dette landskapet.

Hensynssoner Forsvaret

Det foreslås ulike hensynssoner for å ivareta forsvarsinteresser.

Konsekvensene av disse sonene kan være forbud mot annen aktivitet.. Til *hensynssone fare (eksplosjonsrisiko)* er det klare restriksjoner på hvilke bygninger og anlegg som ikke tillates ut fra sikkerhetshensyn.

Til *hensynssoner militær virksomhet (skytte- og øvingsfelt i sjø)* er det også klare restriksjoner. Det kan ikke etableres faste anlegg som akvakultur og sivil aktivitet må rette seg etter anvisning fra Forsvaret. Dette gjelder det aller meste av kommunens sjøareal.

Sjøområdene

Planen sikrer de viktigste natur-, friluft- og fiskeområder etter grundig gjennomgang av temakart og etter samråd. Områder for akvakultur er sterkt redusert ut fra Forsvarets behov for skyte- og øvingsfelt. Kommunen har sine største naturverdier i sjø, bl.a. gjennom både nasjonale - og internasjonalt vernede våtmarksområder. Viktige landskapsverdier er prioritert og ivaretatt bl.a. rundt Austrått og utenfor Hoøya/Uthaug.

5.2.2 Sentrale tema

Støy

Støybildet som følger av etablering av ny kampflybase er godt dokumentert og redegjort for gjennom støysonekart og konsekvensutredninger som følger reguleringsplan for ØHF. Støysonene innarbeides som hensynssoner i arealdelen med tilhørende bestemmelser og retningslinjer.

Planbestemmelsene følger i all hovedsak anbefalingene i T 1442 med tilhørende veiledning. Dette gjelder både mht. hva som tillates i tiltak i støysonene og krav til dokumentasjon. Planlagte boligområder ligger i all hovedsak utenfor støysonene, men man har enkelte områder i nedre del av gul sone - et område med forholdsvis lav støybelastning.

Planforslaget vurderes samlet sett å ivareta hensynet til støybelastning på en forsvarlig måte

Som følge av etablering av kampflybasen vil mange huseiere og gårdsbruk få tilbud om innløsning. Dette gir kommunen en stor utfordring mht å kunne sikre tomteareal til alle som må flytte. Denne konsekvensen er søkt ivaretatt ved å legge ut varierte og tilstrekkelig boligområder. Alle med eiendom i forventet sone for innløsning bor i dag i landlige

omgivelser. Det vil derfor være en del som ikke ønsker å etablere seg i boligfelt. Det er vanskelig for kommunen å løse dette gjennom områder for spredt boligbygging da man er lite kjent med preferansene, og fordi kravene til kartfesting av tomter i LNF områder med spredt boligbygging er såpass strenge. En har derfor valg å lage en retningslinje til dispensasjonssøknader der hensynet til støyberørte skal tillegges vekt ved dispensasjonsvurdering.

Dyrka mark

I forbindelse med etableringen av ØHF omdisponeres det store arealer med verdifull dyrka mark. Det er alvorlig for de berørte gårdbrukerne, men også for Ørland kommune. Som landbrukskommune har Ørland kommune en aktiv holdning til jordvern. Ut fra dette har ivaretagelse av verdifull dyrka mark vært sentralt i arbeidet med kommuneplanens arealdel.

Som det går fram av katalog over innspill til arealdelen, er det foreslått en rekke boligområder på dyrka mark (over 1000 daa). Disse er i stor grad ikke tatt med i planforslaget. I tillegg har kommunen etterstrebet å etablere langsiktige, klare grenser mellom bebyggelse og landbruksområder gjennom foreslåtte utbyggingsområder. Fortetting og høyere arealutnyttelse er sentrale grep ved utviklingen av kystbyen Brekstad. Det vil bidra til redusert press mot verdifull dyrka mark.

Til høringsforslaget ble det også reist innsigelser til noen områder med bakgrunn i jordvern.

Det gjør at planen nå fører til omdisponering av 128 dekar dyrka mark til andre formål.

Samlet sett er det tatt klare jordverngrep i planforslaget.

Verdifulle landskap og kulturmiljøer

Landskapet på Ørlandet er spesielt. Gjennom vurdering av enkeltområder har man søkt å sikre kvaliteter i landskapet.

For det spesielle kulturmiljøet rundt Austrått videreføres hensynssonen rundt området. Det er utarbeidet retningslinjer som skal bidra til å ivareta verdiene i området.

For å ivareta kulturmiljøet knyttet til Uthaug's historie som fiskevær, er det opprettet en hensynssone. Det er utarbeidet retningslinjer som skal bidra til å ivareta verdiene i området.

Samlet sett er det tatt klare grep for å sikre kulturmiljø og landskapet.

Naturmangfold

Gjennom vurdering av enkeltområder har man søkt å ivareta hensynet til naturmangfoldet. Det er få områder hvor det er en potensiell konflikt med naturmangfold. For disse kreves det både nærmere kartlegging og vurdering gjennom regulering av områdene.

Samlet sett tas det klare grep for å sikre naturmangfoldet.

Når det gjelder kunnskapsgrunnlaget mht naturmangfold, er det gjort mange kartlegginger og registreringer i Ørland på ulike nivå. Mye er samlet i naturbasen, rapport "biologisk mangfold i Ørland kommune" av NIJOS 2002 "naturtypekartlegging i Ørland" av Miljørevisjon AS, 2012-2013 (ikke ferdigstilt) og en mengde enkeltrapporter som i stor grad er brukt som grunnlagsinformasjon for overnevnte baser og kartlegginger.

Ørland kommune har hatt dialog med både Fylkesmannen og ansvarlige for de nevnte rapporter mht å få et bilde av dekningsgraden av de kartlegginger som er gjort.

Ørland kommune er liten, fastlandsdelen er forholdsvis oversiktlig og mye av kommunens arealer er godt undersøkt. Dette gjelder spesielt sjø- og strandområdene. Gjennom kartlegging utført av Miljøfaglig utredning AS må også Storfosna/Kråkvåg vurdere å ha meget høy dekningsgrad mht naturtyper.

Men kartleggingene for øvrig er som i andre kommuner ofte et ikke systematiske nok. Ingen av kartleggingene har total dekningsgrad, og en kan derfor ikke utelukke at det finnes andre viktige områder i kommunen.

For alle planlagte byggeområder må en derfor foreta en nærmere vurdering av verdiene i forbindelse med utarbeidelse av den enkelte reguleringsplan. Ved vurdering av behovet og nivået på ytterligere undersøkelser, bør kommunen eller utbygger kontakte de som har hatt sentrale kartleggingsoppdrag i kommunen.

De kartlegginger som er gjort er imidlertid et godt grunnlag for å gjennomføre oversiktsplanlegging, og det vil være mindre sannsynlig å finne naturmangfold med stor verdi i planlagte utbyggingsområder.

6.0 PLANBESTEMMELSER

PLANBESTEMMELSER

§§

Bestemmelser og retningslinjer
til kommuneplanens arealdel 2014-2026

jfr. plan- og bygningsloven §§ 11-9 til 11-11

FREMMET FOR 1. GANGS BEHANDLING 12.06.14

Behandlet 1. gang i planutvalget: 12.06.2014

På høring til 12.09.14

Behandlet 2. gang i planutvalget: 23.10.2014

Vedtatt av Ørland kommunestyre: 13.11.2014

§§

Dato: 19.11.14

0.0 GENERELLE BESTEMMELSER (plan- og bygningslovens § 11-9)

0.1 Forhold til eksisterende planer

Kommuneplanens arealdel erstatter kommuneplanens arealdel vedtatt av kommunestyret 25.11.2004.

Vedtatte reguleringsplaner og bebyggelsesplaner skal fortsatt gjelde og ved eventuell motstrid går de foran kommuneplanens arealdel med mindre annet er fastsatt i de øvrige bestemmelser til kommuneplanens arealdel

Dersom det er motstrid mellom formål og/eller bestemmelser i kommuneplanens arealdel og formål eller bestemmelser i følgende planer skal den nevnte planen gå foran:

H910_13 PlanID 1621198902 Pelsdyrfarmanlegg på Vestmyran Storfosna

H910_17 PlanID 1621198302 Skoleområde på Storfosna

H910_49 PlanID 1621199901 Brekstad vestre (ved kirken- kryss Fv239/Fv241)

H910_79 PlanID 1621199002 Del av Lørbern (boligformål i steinbrudd)

H910_83 PlanID 1621198505 Brekstad vestre

H910_84 PlanID 1621198502 Pelsdyrfarmanlegg ved Karlsenget

0.2 Plankrav (plan- og bygningslovens § 11-9 nr. 1)

I alle framtidige områder for bebyggelse og anlegg er det krav om regulering før tiltak jfr. plan- og bygningslovens § 1-6.

Mindre byggearbeider kan tillates etter ordinær behandling der de er i tråd med arealdel og gjeldende reguleringsplaner.

0.3 Innholdet i utbyggingsavtaler (plan- og bygningslovens § 11-9 nr. 2)

I forbindelse med plan- og byggetiltak kan kommunen kreve at det inngås utbyggingsavtale om fordeling av ansvar og kostnader for utbygging av nødvendig infrastruktur (jfr. § 17-2, 1. ledd).

Kommunen kan til en hver tid pålegge utbygger å bekoste tiltak som står i rimelig forhold til utbyggingens art og omfang (jf plan- og bygningslovens kap 18). Dette kan for eksempel være opparbeidelse av; gang og sykkelveg, infrastruktur i grunnen, turveger, skilting, belysning, støyskjermer og lignende.

Ved utforming av utbyggingsavtaler skal kommunens til enhver tid gjeldende prinsippvedtak for utbyggingsavtaler legges til grunn. jfr. sak 14/32, vedtatt 14.03.2014:

- Utbyggingsavtaler kan benyttes i hele kommunen.
- Utbyggingsavtaler kan inneholde vilkår om gjennomføring av tiltak nedfelt i kommuneplanens arealdel, tematiske kommuneplaner, aktuell plan utbyggingen er hjemlet i og eventuell tilhørende konsekvensanalyse. Sannsynlig belastning en utbygging medfører kan dog alltid avbøtes gjennom en Utbyggingsavtale. En Utbyggingsavtale skal også tilpasses kommunens økonomiplan.
- Teknisk infrastruktur skal bygges ut i henhold til de standarder og den kapasitet kommunen krever.
- Utbygger skal dekke de feltinterne kostnader for utbygging av infrastruktur, og i tillegg en forholdsmessig del av øvrig infrastruktur som må opparbeides eller oppgraderes som følge av utbyggingen, eller som er nødvendig for å avbøte belastninger ved utbyggingen (vei, parkering, vann- og avløp, energi, grønnstruktur, felles byrom, gang- og turløyper, skiløyper mv.).
- Det samme gjelder grunnavståelse til offentlige anlegg som veger, gang-/sykkelveger, turveger og friområder. Oppregningen er ikke uttømmende. Kommunen kan kreve forkjøpsrett til markedspris inntil 20 % av boenhetene/boligene innenfor hele eller deler av det området utbyggingsavtalen gjelder.
- Utbyggingsavtalen kan inneholde bestemmelser om rekkefølge, dvs. krav om ferdigstilling eller gjennomføring av tiltak før igangsetting.
- Rådmannen, eller den han bemyndiger, undertegner avtalene etter at den aktuelle plan er godkjent.

0.4 Krav til nærmere angitte løsninger på teknisk infrastruktur (plan- og bygningslovens §11-9 nr.3)

Generelt om vann- og avløpstilknytning:

Det skal alltid søkes kommunen om tillatelse til påkobling på kommunalt vann- og avløpsanlegg. Kommunen skal anvisse påkoblingspunkt på hovedledningen, gps-registrere tilknytningspunktet og legge det inn i eget VA-register.

Kommunalt vannverk:

Ved utbygging skal bebyggelsen tilknyttes kommunal vannforsyning.

Kommunalt avløpsanlegg:

Ved utbygging i følgende områder kreves tilkobling til offentlig vann- og avløpsledning:
B_02, 03, 04, 05, 07,10, 11, 12, 13, 14, 15, 18, 24, 29, 31,
N_01 og N_02

Ved utbygging i område B08 skal tilknytning til kommunal avløp vurderes.

Kommunen kan kreve vann- og avløpsplan hvor det skal framgå hvordan vannforsyning, avløp og overvann skal løses. Det kan kreves felles plan for flere eiendommer som ligger i

nær tilknytning til hverandre. Kommunen kan beslutte at godkjent VA-plan innebærer forhåndsgodkjennelse av tilkobling til kommunalt vann- og avløpsnett.

Private utslipp:

Dersom kommunalt avløpsanlegg ikke er tilgjengelig skal det alltid søkes kommunen om privat utslippstillatelse, jf. Forurensningsforskriftens kap. 12

Deler av bestemmelsene er gitt med utgangspunkt i gjeldende Standard abonnementsvilkår for vann- og avløp, tekniske- og administrative bestemmelser og Kommunal forskrift for vann- og avløpsgebyr. Øvrige regler og vilkår gitt i disse dokumenter gjelder i forbindelse med tilknytning til kommunale VA-anlegg.

0.5 Byggegrenser (plan- og bygningslovens §11-9 nr.5)

I områder som ikke omfattes av reguleringsplan, gjelder følgende byggegrenser til veg:

Byggegrense til tidligere riksveg (fv710) er 50 m

Byggegrense til øvrige fylkesveger er 20 m

Byggegrense til kommunal veg er 15 m.

Byggegrenser måles fra senterlinje veg, jf. vegloven

Bestemmelser for bygging nær offentlig vann- og avløpsanlegg skal følge regler i kommunens "Standard abonnementsvilkår for vann- og avløp, Administrative bestemmelser".

0.6 Estetikk (plan- og bygningslovens §11-9 nr. 6)

Det som bygges skal ha høy estetisk og teknisk kvalitet, både i seg selv og i forhold til omgivelsene

Estetisk kvalitet tar utgangspunkt i bygningens bruk, der man kan si at dess mer offentlig en bygning er dess mer ekspressiv tåles det at den er. Vanlige enkeltbygninger bør innordne seg i sammenhengen og ta hensyn til omliggende bebyggelse og landskap. Dette gjelder både plassering, hovedform, materialbruk og håndverksmessig utførelse.

Ved tilbygg og istandsetting bør det tas hensyn til historiske verdier både i bygningene i seg selv og i omgivelsene. Verneverdige bygninger bør heller bygges til enn å bygges om.

Gårdsbebyggelse bør bygge opp om eksisterende tundannelser.

Ny bybebyggelse bør støtte opp eksisterende og planlagte byrom, gateløp og siktakser.

Det bør legges vekt på å skape gode, klare offentlige rom og fellesarealer med gode sol- og klimaforhold og hvor det føles trygt og hyggelig å oppholde seg.

0.7 100-metersbeltet i strandsonen (plan- og bygningslovens §11-9 nr. 5)

I 100-metersbeltet fra strandlinjen langs sjø er det forbudt med byggetiltak, med mindre annet fremgår av pkt 1.0. For eksisterende, bebygde tomter utlagt til byggeformål, gjelder byggegrense på 50 m. Forbudet gjelder ikke der annen byggegrense fremgår av reguleringsplan.

Byggegrense på 50 m for eksisterende, bebygde tomter utlagt til byggeformål, er satt med bakgrunn i at disse eiendommene allerede i dag grenser ned til sjøen og har bebyggelse som ligger i tilsvarende avstand.

1.0 BEBYGGELSE OG ANLEGG (plan- og bygningslovens §11-7 nr. 1, §11-10)

1.1 Boligbebyggelse

Framtidig boligbebyggelse

Framtidig boligbebyggelse framgår av plankartet. Det stilles krav om detaljregulering i alle områder for framtidig boligbebyggelse – se generelle bestemmelser.

Utnyttingsgrad (plan- og bygningslovens § 11-9, pkt. 5)

For følgende områder kreves det minimum 2 boenheter/dekar:

B_04, B_10 og B_18

For følgende områder kreves minimum 3 boenheter/dekar:

B_15 og B_29

Beregningsgrunnlag er bruttoareal på tomte.

Krav til enkeltområder

B_06: Gjennom reguleringsplan må det sikres at ny bebyggelse plasseres slik at den underordnes eksisterende landskapsformasjoner.

B_08: Som del av reguleringsplan må det gjennomføres ytterligere kartlegging av naturmangfoldet i området. Ny og eksisterende kunnskap må legges til grunn for avgrensning og utbygging av området.

B_12: Eksisterende, eldre vegetasjon må kartlegges og ivaretas i plan på en måte som sikrer at mest mulig av den eldre vegetasjonen som rester av den gamle Austråtlunden bevares. Bebyggelsen må gis en material-, form- og fargebruk som er tilpasset eksisterende vegetasjon og som bidrar til at bebyggelsen underordner seg landskapstrekk og blir minst mulig eksponert.

B_22: Som del av reguleringsplan må det gjennomføres en ytterligere kartlegging av naturmangfoldet i området. Ny og eksisterende kunnskap må legges til grunn for avgrensning og utbygging av området.

B_24. Gjennom reguleringsplan må det sikres at eksisterende stitrasse mellom gapahuk og Andedamman blir sikret eventuelt justert. Det må også gjennomføres en kartlegging og sikring av eventuelle andre ønskede ferdselskorridorer av hensyn til friluftinteressene i området. Viltinteressene skal vies særskilt oppmerksomhet i planarbeidet. Adkomst til Forsvarets eiendom 78/40 må sikres gjennom reguleringsplan.

1.2 Fritidsbebyggelse

Nåværende fritidsbebyggelse

Nåværende og framtidig fritidsbebyggelse framgår av plankartet. Det stilles krav om detaljregulering i alle områder for framtidig fritidsbebyggelse – se generelle bestemmelser.

På hver eiendom tillates kun en bruksenhet. Maks 3 bygg tillates per tomt. Anneks skal være underordnet fritidsboligen og ikke overstige 25m² BYA.

Bygninger skal ved plassering, utforming, farge- og materialbruk tilpasses eksisterende terreng og vegetasjon (jf estetiske retningslinjer). Terrasser og verandaer skal tilpasses hovedbygningens størrelse og i størst mulig grad tilknyttes eksisterende terrengnivå. Tilknytning til terreng vurderes med henblikk på tomtas eksponering i forhold til omgivelsene. Det skal tas særlige hensyn i strandsonelandskap og områder med lite vegetasjon.

På enkeltstående tomter skal nye tilleggsbygg plasseres med akseptabel tilknytning til eksisterende hovedbygning. Dette vil være særskilt relevant for store tomter.

Samlet BYA for bebyggelse i 100-metersbeltet skal ikke overskride 90m². I uregulert område tillates ikke utvidelser/tilbygg mot sjøsiden.

Terasser/verandaer kommer i tillegg, men skal ikke overskride 20m² og skal være sammenbygd med fritidsbolig. For fritidsboliger beliggende nærmere strandsonen enn 50 meter tillates ikke etablering av ny eller utvidelse av terrasse/veranda mot sjøsiden. Unntak er platting tilknyttet terreng på inntil 10m², dog ikke nærmere strandsonen enn 15 meter.

Terrasse/veranda er i denne sammenheng definert som konstruksjoner med høyde mindre enn 30 cm målt i forhold til gjennomsnittlig terrengnivå rundt terrassen.

1.3 Sentrumsformål

Framtidig sentrumsformål

Det skal utarbeides områdeplan for Brekstad sentrum

Sentrumsformål innbefatter forretninger, tjenesteyting og boligbebyggelse, herunder nødvendige grøntareal til bebyggelsen.

Næringsvirksomhet bør lokaliseres i samsvar med målsetting om rett virksomhet på rett plass. Arbeids- og/eller besøksintensive virksomheter bør lokaliseres i områder med god tilgjengelighet for fotgjengere og god kollektivdekning, fortrinnsvis innenfor arealformålet sentrumsformål.

1.4 Råstoffutvinning

Framtidig område for råstoffutvinning /Nåværende område for råstoffutvinning

Innenfor formålet kan det ikke etableres eller utvides område for råstoffutvinning eller skje fradeling til slikt formål, før området inngår i en reguleringsplan. Reguleringsplanen skal vise avgrensning av arealet for masseuttak. Uttaksvolumet skal vises og angis ved kotehøyde.

Reguleringsplanen skal omhandle en plan for istandsetting.

M2 i Lerberen unntas fra rettsvirkning og vises som «utsatt virkning pga. innsigelse» i påvente av reguleringsplan.

1.5 Næringsbebyggelse

Framtidig næringsbebyggelse

Det stilles krav om detaljregulering i alle områder for framtidig næringsbebyggelse – se generelle bestemmelser.

% BYA skal være minimum 30.

Næringsvirksomhet bør lokaliseres i samsvar med målsetting om rett virksomhet på rett plass. Næringsområder med god tilgjengelighet for bil og dårlig kollektivtilgjengelighet tilrettelegges for langer, industri - og mindre besøksintensive virksomheter.

2.0 SAMFERDSELSANLEGG OG TEKNISK INFRASTRUKTUR (plan- og bygningslovens §11-7 nr. 2 og §11-10)

3.0

Nåværende områder for samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur framgår av plankartet. Det stilles krav om detaljregulering i alle framtidige områder satt av til dette formålet, se generelle bestemmelser pkt. 1.0.

Byggegrense langs fylkesveg 710 er 50 meter.

Byggegrense for øvrige fylkesveger er 20 meter.

Byggegrense kommunale veg er 15 meter.

Byggegrense måles fra senterlinje veg.

3.0 GRØNNSTRUKTUR (plan- og bygningslovens §11-7 nr. 3 og §11-10)

Naturområde

Vegetasjonsbeltet skal bevares. Felling av trær er ikke tillatt.

4.0 FORSVARET (plan- og bygningslovens §11-7 nr. 4 og §11-10)

Forsvarsformål fremgår av plankartet

5.0 LANDBRUKS-, NATUR- OG FRILUFTSFORMÅL (plan- og bygningslovens §11-7 nr. 5 og §11-11)

5.1 LNF-område

I LNF-områder tillates kun nødvendig bebyggelse og tiltak tilknyttet stedbunden næring. Enkel tilrettelegging for friluftsliv er tillatt.

Private vindturbiner kan ikke etableres. Dette ut fra krav fra LOI (Luftoperativt inspektorat).

Ny landbruksbebyggelse skal, så langt det er driftsmessig forsvarlig, plasseres i tilknytning til eksisterende gårdstun og utformes i samsvar med lokale byggeskikk. Nye bygninger skal gis en god plassering i forhold til tun og landskapsbilde.

I LNF-områder legges hensynet til landbruk, natur og allmenn rekreasjon til grunn for kommunens forvaltning.

Der det er nødvendig for å sikre og vedlikeholde bygninger og tun, kan bruksendring til annen virksomhet vurderes. Endringen må ikke være i konflikt med landbruksvirksomheten i området.

Det kan gis dispensasjon for spredt boligbygging der dette styrker eksisterende grendemiljø. Dette gjelder særskilt Storfosna som har store områder egnet for slik utbygging.

Spredt bebyggelse skal ikke være i konflikt med viktige landbruks-, natur-, vilt-, friluft-, kulturminne- eller kulturlandskapsinteresser. Trafikksikkerhet skal vektlegges spesielt ved lokalisering og adkomstløsning.

Hensynet for eiere av eiendommer som blir innløst av Forsvarsbygg som følge av kampflybasen skal tillegges stor vekt i forbindelse med søknad om fradeling av tomter i LNF-områder. Kommunen vil strekke seg langt såfremt fradeling ikke kommer i stor konflikt med særskilte viktige sektorinteresser. Gode agronomiske løsninger skal foretrekkes.

Veileder T- 1443 -Plan- og bygningsloven og Landbruk Pluss (Miljøverndepartementet og Landbruks- og matdepartementet), legges til grunn ved vurderinger av hva som hører inn under landbruksbegrepet.

Vindturbiner: Nye føringer fra Luftoperativt inspektorat (LOI) sier at eventuelle turbiner må plasseres mer enn 25 km fra ØHF (jf. planbeskrivelse for reguleringsplan ØHF, pkt. 4.5.3).

5.2 Eksisterende bebyggelse i LNF-område

Mindre byggearbeid som påbygg og tilbygg til eksisterende bygninger, samt nye garasjer og uthus, på bebygd eiendom kan tillates etter ordinær søknad.

5.3 Tiltak i 100-metersbeltet i LNF-område

Nødvendige tiltak med landbruksformål kan tillates etter ordinær søknad også i 100-metersbeltet langs sjøen, dersom de plasseres i forbindelse med eksisterende driftssenter på landbrukseiendom, og ikke kommer nærmere sjøen enn eksisterende bygninger og tiltak i tunet.

Tiltak som er nødvendig for landbruk, fiske, fangst, akvakultur og ferdsel til sjøs kan tillates.

6.0 BRUK OG VERN AV SJØ OG VASSDRAG, MED TILHØRENDE STRANDSONE (plan- og bygningslovens §11-7 nr. 6 og § 11-11)

6.1 Bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsone.

Sone FFFNF: Ferdsel, farled, fiske-, natur- og friluftsområder

Ved inngrep i sjø skal det dokumenteres hvordan tiltaket påvirker naturmangfoldet og allmennhetens ferdselsmuligheter på land og i sjø.

Hvis planene innebærer tiltak i sjø, må Vitenskapsmuseet, seksjon for arkeologi og kulturhistorie varsles, slik at det kan vurdere tiltaket med henblikk på undersjøiske kulturminner

Naturområde:

I naturområder skal det i vannoverflate, vannsøyle eller bunn ikke gjøres inngrep eller tillates bruk som kan forringe, skade eller ødelegge forekomsten av naturtypene.

Friluftsområde:

Tiltak som forringer friluftinteressene tillates ikke.

7.0 HENSYNSSONER (plan- og bygningslovens § 11-8, bokstav a – f, § 12-6)

7.1 Hensynssone støy (§11-8, tredje ledd, bokstav a)

7.1.1 Rød støysone 1 (maks støysoner MFN_{day} ≥ 110 dB(A)) (H 210_1)

I disse områdene tillates ikke oppføring av ny støyømfintlig bebyggelse (boliger, fritidsboliger, sykehus, pleieinstitusjoner, skoler eller barnehager)

Forbudet omfatter også bruksendring til slike formål og utvidelser som øker antall boenheter. Unntak gjelder bruksendring fra bolig til fritidsbolig.

For eksisterende boliger tillates gjennombygging etter brann og skade, om- og tilbygg uten plankrav så fremt ingen nye boenheter etableres. Kravene til innendørs støy nivå jamfør T 1442 skal tilfredsstilles så langt dette er bygningsteknisk mulig innenfor et forsvarlig kost/nytte forhold.

Som del av søknad om tillatelse til tiltak, jf. PBL § 20-1 for oppføring av nybygg, skal det utarbeides støyfaglig utredning i samsvar med anbefalinger i T 1442. Tilsvarende gjelder tilbygg av rom med støyømfintlig bruksformål.

Det kan være krevende både bygningsteknisk og kostnadmessig å tilfredsstillere kravene til innendørs støynivå i denne sonen. Ved søknad om dispensasjon fra kravet vil dette være et argument som skal vektes. Det bør ikke tillates høyere innendørsnivåer enn 35 LpA,eq,24h(db) tilsvarende klasse D i NS 8175.

Sonen har samme avgrensning som sone 7.3.2 Faresone (flystøy) (§11-8, bokstav a) (H390_1)

7.1.2 Rød støysone 2 (øvrige deler av rød støysone) (H 210_2)

I disse områdene tillates ikke oppføring av ny støyømfintlig bebyggelse (boliger, fritidsboliger, sykehus, pleieinstitusjoner, skoler eller barnehager).

Forbudet omfatter også bruksendring til slike formål og utvidelser som øker antall boenheter. Unntak gjelder bruksendring fra bolig til fritidsbolig.

For eksisterende boliger tillates gjenoppbygging etter brann og skade, om- og tilbygg uten plankrav såfremt ingen nye boenheter etableres. Kravene til innendørs støynivå jamfør T 1442 skal tilfredsstilles.

Som del av søknad om tillatelse til tiltak jf. PBL § 20-1 for oppføring av nybygg skal det utarbeides støyfaglig utredning i samsvar med anbefalinger i T 1442. Tilsvarende gjelder tilbygg av rom med støyømfintlig bruksformål.

Bruksendring fra ikke støyømfintlige bruksformål til rom for kortvarig fritidsutleie kan vurderes etter dispensasjonssøknad.

Omfang av støyfaglig utredning tilpasses det aktuelle tiltak.

I de områder hvor det er mulig å oppnå skjermingseffekt av bygning, skal rom med støyfølsomme bruksformål tilstrebes lagt mot stille side. Tilsvarende gjelder uteoppholdsareal, veid opp mot andre krav til kvalitet på uteplass jf. tekniske forskrifter.

7.1.3 Gul støysone (H 220)

I disse områdene tillates oppføring av ny støyømfintlig bebyggelse i henhold til avsatt arealbruksformål såfremt kravene til innendørs støynivå jf. retningslinje T-1442 tilfredsstilles.

Tilsvarende gjelder tilbygg, ombygging og bruksendringer til støyfølsomt bruksformål.

I områder med plankrav kreves støyfaglig utredning som del av reguleringsplan jf. T 1442.

Ved fastsettelse av støykrav i reguleringsbestemmelsene skal eventuelle avvik fra støygrenser i T 1442 for uteplass og støy utenfor rom med støyfølsomt bruksformål

vurderes ut fra retningslinje for behandling av dispensasjonssaker i gul støysone jf nedenfor.

Krav til dokumentasjon i enkeltsaker uten plankrav:

Nedre del av gul sone (Lden = 52-56 dB(A))

Sammen med byggesøknad skal foreligge en bekreftelse fra kompetente foretak på at innendørskravene i teknisk forskrift er tilfredsstillt, og hvilke eventuelle ekstratiltak som er prosjektert for å kunne overholde kravene.

I denne sonen vil hus som bygges etter TEK 10 normalt tilfredsstillte krav til innendørs støynivå uten særskilte tiltak, evt. under gitte forutsetninger

Støynivå utenfor rom med støyfølsomt bruksformål må synliggjøres. Det må foreligge bekreftelse på at grenseverdiene i T 1442 er tilfredsstillt, eventuelt begrunnelse for avvik.

Øvre del av gul sone (Lden = 57-62 dB(A))

Oppføring av nybygg, tilbygg, ombygging og bruksendring til støyfølsomme bruksformål krever støyfaglig utredning i samsvar med anbefalingene i T 1442.

Retningslinjer for vurdering av enkeltsaker, herunder dispensasjonssaker:

Nedre del av gul sone (Lden = 52-56 dB(A))

Oppføring av ny støyømfintlig bebyggelse kan normalt tillates. I de områder hvor det er mulig å oppnå skjermingseffekt av bygning, skal rom med støyfølsomme bruksformål tilstrebes lagt mot stille side. Ivaretagelse av støygrenser for uteplass vurderes mindre relevant jamfør støynivået i sonen og pga det spesielle støybildet man har ved en militær flyplass med normalt kun 2 flygeøkter per dag.

Øvre del av gul sone (Lden = 57-62 dB(A))

Oppføring av ny støyømfintlig bebyggelse må vurderes i hvert enkelt tilfelle. Ved vurderingen vektlegges vurderingskriterier gitt i T 1442, pkt. 4.3.5. I tillegg vektlegges type formål, støynivå på den aktuelle tomt og hvorvidt tomte har andre, mer lokale støybelastninger som gjør den mindre egnet til formålet. Skole- og barnehagebygg frarådes. En skal også hensynta forsvarets evt. fremtidige utvidelsesbehov i de tilfeller Forsvaret fraråder med bakgrunn i dette.

I de områder hvor det er mulig å oppnå skjermingseffekt av bygning, skal rom med støyfølsomme bruksformål legges mot stille side. Tilsvarende gjelder uteoppholdsareal, men da veid opp mot andre krav til kvalitet på uteplass, jamfør tekniske forskrifter, og det spesielle støybildet man har ved en militær flyplass med normalt kun 2 flygeøkter per dag.

7.2 Hensynssone sikring (hinderflater) (§11-8, tredje ledd, bokstav a) (H130)

Sonen viser område med hinderrestriksjoner.

Innenfor en avstand på 150 m fra rullebanens senterlinje må terrenget være flatt. Utenfor dette stiger et restriksjonsplan med en helning på 1:7 inntil en høyde på 45 m høyere enn rullebanen. Derfra er restriksjonsplanet flatt i en radius på 4 km fra rullebaneendene. Ingen bygg eller anlegg tillates å bryte restriksjonsplanet.

I lengderetningen må rullebanen være flat i hele rullebanens lengde + 60 m i hver ende. Herfra stiger restriksjonsplanet med en helning på 1:50 i en avstand på 15 km fra rullebanens endepunkt.

Det vises til figur Prinsipper for fastsettelse av flyoperative hinderflater i planbeskrivelsen pkt 4.5.2.

7.3 Hensynssone fare (§11-8, tredje ledd, bokstav a)

7.3.1 Faresone eksplosjonsrisiko (H350)

Sonene viser områder med eksplosjonsrisiko.

Hensynssonen er inndelt i 3 soner i økende avstand fra lager med eksplosiver. For de 3 sonene gjelder følgende bestemmelser:

Sone 1. Det tillates ikke etablering av bygninger, vei, bane, eller annen trafikklinje for offentlig ferdsel som ikke har tilknytning til virksomheten ved Forsvarets anlegg.

Sone 2. Det tillates ikke etablering av bolig- eller hyttebebyggelse eller annen form for bebyggelse som innebærer mulighet for permanent opphold.

Sone 3. Det tillates ikke etablering av boligblokkbebyggelse over tre etasjer, eller annen bebyggelse som gir mulighet for ansamling av et stort antall personer (sykehus, skoler, konsertarenaer, idrettsarenaer o.l.).

7.3.3 Høyspent (H370)

I faresone H_370_1 er det er ikke tillatt å føre opp boliger, skoler, barnehager, institusjoner eller anlegg der det skal oppholde seg mennesker. Sonen er innmålt med yttergrense 30 meter fra ytterste tråd målt i horisontalplanet.

Dersom det kommer søknader om tiltak i strid med dette, må det søkes om dispensasjon. Ved ønske om etablering av boliger, barnehager, skoler, lekeområder

og andre rekreasjonsområder nærmere enn dette må det foretas en utredning av virkningene dersom det elektromagnetiske feltet ved gjennomsnittlig årlig strømbelastning overstiger 0,4 µT. Utredningene må da foreslå avbøtende tiltak.

I øvrige fareområder skal det ved oppføring av ny eller endring av eksisterende bebyggelse fremlegges beregning av strålingsnivå.

Det tillates ikke nye bolighus, skoler eller barnehager dersom strålingsnivået overskrider 0,4 µT.

Tilbygg til eksisterende bygninger skal så langt som mulig plasseres slik at de får minst mulig strålingsnivå.

7.3.4 Militær virksomhet (H380)

Sonene viser forsvarets skyte- og øvingsfelt.

Det kan ikke aksepteres faste anlegg i sjø som akvakulturanlegg.

Områdene kan fortsatt brukes til sivil aktivitet som farled, fiske og friluftsliv, men ikke samtidig med militær aktivitet. Sivil aktivitet må rette seg etter anvisning fra Forsvaret.

7.4 Hensynssone - særlig hensyn med angivelse av interesse (§ 11-8, tredje ledd, bokstav c)

7.4.1 Kulturmiljø og kulturlandskap i rød støysone (H570)

Sonen viser kulturhistorisk verdifull gårdsbebyggelse og særpreget miljø, herunder landskapsverdier, som søkes bevart.

Gårdsbebyggelse som tilbys innløsning på grunn av støy, bør så langt som mulig bli stående av landskapsmessige/estetiske hensyn. Tilsvarende gjelder SEFRAK-registrerte bolig- og fritidshus som etter vurdering av kulturminnemyndigheten bør bevares. Det bør vurderes om boliger fortsatt kan brukes til ferieformål eller annen hensiktsmessig bruk.

Tiltak som vil påvirke kulturminner med stor verdi innenfor hensynssonen må omsøkes/forelegges kulturminneforvaltningen til godkjenning.

Sonen har samme avgrensning som 7.1.2 Rød støysone 2 (øvrige deler av rød støysone) (H 210_2).

7.4.2 Kulturmiljø og kulturlandskap - Austrått herregårdslandskap (H550)

Sonen viser det historisk verdifulle kulturmiljøet rundt Austråttborgen.

Sonen angir område der kulturminne- og kulturlandskapsinteressene er dominerende og hvor hensynet til disse interessene skal vektlegges ved tiltak.

Tiltak som forringer kulturlandskapet og alle tilhørende fredete og bevaringsverdige kulturminner og historiske landskapsformer, skal ikke tillates.

Ved søknad eller planer om tiltak innenfor hensynssonen, skal det redegjøres for hvordan kulturmiljøet/landskapet er tenkt ivaretatt.

I reguleringsplanarbeidet for nye boligområder og forvaltning skal bevaringsinteressene tillegges stor vekt.

Det skal være høye krav til arkitektonisk utforming og tilpasning til kulturlandskap ved underordning. Høyde, takform og fargesetting er svært viktige elementer i denne tilpasningsprosessen. Siktkorridorer og siktakser er svært viktige verktøy til å utrede konsekvenser for de svært høye opplevelsesverdiene og at kulturhistoriske formidlingsverdier ikke forringes vesentlig.

Tiltak som vil påvirke kulturminner med stor verdi innenfor hensynssonen må omsøkes/forelegges kulturminneforvaltningen til godkjenning.

7.4.3 Kulturmiljø – Fiskevær Uthaug (H570_6)

Sonen viser det historisk verdifulle kulturmiljøet knyttet til Uthaug historie som fiskevær.

Sonen angir område hvor hensynet til kulturminneinteressene skal vektlegges ved tiltak.

Ved søknad eller planer om tiltak innenfor hensynssonen, skal det redegjøres for hvordan kulturmiljøet er tenkt ivaretatt.

Bygninger og strukturer innenfor hensynssonen som er eldre enn 1945 bør underlegges en ekstra skjønnsvurdering i tilfelle søknader om rivning eller ombygging.

Tiltak som vil på virke kulturminner med stor verdi innenfor hensynssonen må omsøkes/forelegges kulturminneforvaltningen til godkjenning.

7.5 Hensynssone båndlegging (§ 11-8 bokstav d)

7.5.1 Automatisk fredete kulturminner (H730)

Automatisk fredete kulturminner. Kulturminnet er fredet i medhold av kulturminneloven § 4. Det er ikke tillatt å sette i gang tiltak som er egnet til å skade, ødelegge, flytte, forandre, tildekke, skjule eller på annen måte utilbørlig skjemmer automatisk fredete kulturminner eller framkalle fare for at dette kan skje, uten særskilt tillatelse fra kulturminnemyndighetene.

Tiltak som vil påvirke kulturminner med stor verdi innenfor hensynssonen må

omsøkes/forelegges kulturminneforvaltningen til godkjenning.

7.5.2 Forskriftsfredete kulturminner (H730)

Forskriftsfredete bygninger/anlegg. Disse forvaltes i henhold til bestemmelsene i forskrift om fredning av forsvarsanlegg mv. og kulturminneloven. Dette gjelder Messerschmidthangarer (8 stk.) inne på flystasjonens område, Beltefyllingshus i Lerberen og Tankanlegg på Brekstad.

Tiltak som vil påvirke kulturminner med stor verdi innenfor hensynssonen må omsøkes/forelegges kulturminneforvaltningen til godkjenning.

7.6 Hensynssone bevaring av kulturmiljø (H 570) (§ 11-8 bokstav c)

Kulturminner medtatt i verneklasse 1 i utkast til statlig landsverneplan.

Tiltak som påvirker fredete og varslet fredete kulturminner innenfor hensynssonen skal forelegges kulturminneforvaltningen.

7.7 Hensynssone – videreføring av gjeldende regulerings- og bebyggelsesplan (§11-8, bokstav f) (H910)

Sone hvor eksisterende reguleringsplaner gjelder. Under kapittel 0.0 Generelle bestemmelser, er det opplistet planer som ikke medtas i denne bestemmelsen.

Nummer/plan-ID på den enkelte reguleringsplan vises på plankartet. Disse er også listet opp i tabell bak i dette dokumentet.

ANDRE RETNINGSLINJER FOR SAKSBEHANDLING

Forhold som skal vurderes ved regulering eller utbygging:

ROS-analyse

Ved utarbeidelse av reguleringsplaner skal det utarbeides risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS). ROS-analysen skal danne grunnlag for reguleringsarbeidet.

ROS skal som minimum inneholde risiko- og sårbarhetsbetraktninger på følgende forhold/tema:

- fare for liv
- helsemessige konsekvenser
- miljøkonsekvenser (herunder konsekvenser for vann og vassdrag, biologisk mangfold, forurensning, landskap, kulturminner, kulturmiljø og friluftsliv)
- infrastruktur
- materielle verdier

ROS skal knyttes til arealet slik det er fra naturens side og forhold som kan oppstå som følge av planlagt utbygging.

Der ROS- analysen viser at sikkerheten ikke er tilfredsstillende, at det er områder innen planens avgrensning og / eller influensområde der tiltaket medfører redusert sikkerhet eller økt sårbarhet skal planen dokumentere avbøtende tiltak som gir akseptabel sikkerhet eller avvises.

Støy

Krav og retningslinjer for utredning og dokumentasjon i plan- og byggesaker framgår av bestemmelsenes pkt 7.1

Helsevurderinger

I alle reguleringsplaner skal de helsemessige konsekvensene av planforslaget beskrives. I planbeskrivelsen skal det gå klart fram hvordan forholdet til helse er ivaretatt i tiltaket/planen.

Veileder Helse i plan med sjekklister skal legges til grunn i plan- og byggesaksbehandlingen.

Kulturminner og kulturmiljø – krav til bevaring (plan- og bygningslovens §11-9 nr. 7)

Ved regulering skal det avklares om arkeologiske undersøkelser skal gjennomføres i forbindelse med reguleringsarbeidet samt være en del av beslutningsunderlaget.

Kulturminner og bygninger med antikvarisk og kulturhistorisk verdi skal ivaretas i forbindelse med plan- og byggesaker, grøftegraving og alle andre tiltak som kan medføre inngrep i eksisterende markoverflate. Ved søknader og planbehandling skal eksisterende og planlagte forhold dokumenteres.

Riksantikvarens nasjonale kulturminnedatabase Askeladden <http://askeladden.ra.no/sok/>, sammen med Kulturminneprosen, er en viktig del av beslutningsunderlaget i kommunens plan og byggesaksbehandling.

Uteområde for lek og opphold

I alle byggeområder skal det ved regulering og utbygging redegjøres for hvordan områder for lek og opphold er ivarettatt

Områder for lek og opphold skal opparbeides samtidig med utbyggingen av områdene

Biologisk mangfold

I alle byggeområder skal det ved regulering og utbygging foreligge en vurdering av det biologiske mangfoldet i området. Vurderingen skal inngå i planbeskrivelsen.

Reguleringsplanen skal vise hvor og hvordan hensynet til biologisk mangfold er ivarettatt. Jfr Lov om naturmangfold.

Med biologisk mangfold menes:

- prioriterte naturtyper
- prioriterte arter
- utvalgte naturtyper, jfr. Naturmangfoldloven
- miljøregistreringer i skog
- vilt

Informasjon om biologisk mangfold er tilgjengelig via nettsiden til Artsdatabanken og Direktoratet for naturforvaltning. Noe informasjon er også tilgjengelig gjennom kommunens kartsystem.

Tilrettelegging for alternativ energi

I alle utbyggingsområder skal alternative energiløsninger vurderes og det skal framgå av planbeskrivelsen, evt. søknad om tiltak hvordan energiforsyningen vil bli løst.

Med utbyggingsområder menes alle områder avsatt til bolig- og næringsbebyggelse.

VEDLEGG TIL BESTEMMELSENE - OVERSIKT HENSYNSSONER

GJELDENE REGULERINGSPLANER (H910)

H910_01	1621199501	Munken hytteområde
H910_02	1621199401	Garten
H910_03	1621200702	Nikolinahaugen
H910_04	1621197901	Brevika boligområde
H910_05	1621201208	Del av Brevika - naustområde
H910_06	1621200705	Storslåtøya småbåthavn
H910_07	1621200707	Nordhavna
H910_08	1621201301	Gjelhaugen
H910_09	1621200903	Storbakken del av gbnr. 59/2
H910_10	1621200803	Ovehaugen
H910_11	1621198503	Stabbursholmen
H910_12	1621199502	Skoglund hytteområde Storfosna
H910_13	1621198902	Pelsdyrfarmanlegg Storfosna
H910_14	1621200703	Steinan, gbnr. 60/2
H910_15	1621200401	Solheimsmyran hytteområde
H910_16	1621200403	Præieutsikten hytteområde
H910_17	1621198302	Skoleområde på Storfosna
H910_18	1621200405	Bertelsvika hytteområde
H910_19	1621200603	Tinnvika hytteutleie
H910_20	1621200801	Tinnvika steinuttak
H910_21	1621201002	Langtinden hytteområde
H910_22	1621200407	Dypmyr hytteområde
H910_23	1621200701	Haugen hyttefelt
H910_24	1621201403	Kilen hytteområde
H910_25	1621198504	Djupmyra boligområde
H910_26	1621200704	Storfosen 1 og 2
H910_27	1621200802	Tunnelforbindelse Garten - Storfosna
H910_28	1621198301	Synnøra næringsareal
H910_29	1621201305	Ørland flystasjon
H910_30	1621199202	Ørland Lufthavn
H910_31	1621201401	Ulsetmyra næringsområde
H910_32	1621201202	Hovde gbnr- 66/447
H910_33	1621201203	Hovde Sør
H910_34	1621201102	Del av Uthaug havn
H910_35	1621200402	Utstrand boligområde
H910_36	1621198102	Renovasjonsplass på Utstrand
H910_37	1621201001	Hårberg
H910_38	1621200807	Utvidelse av ørland kirkegård
H910_39	1621199103	Kirken - Tingvoll
H910_40	1621200901	Del av Brekstad sentrum

H910_41	1621199701	Reksterberg
H910_42	1621198304	Brekstadbukta Bruholmen
H910_43	1621201201	Yrjarsgate 33 og 35
H910_44	1621199102	Hovde I
H910_45	1621196601	Hovde I
H910_46	1621198702	Endring på del av hovde II
H910_47	1621200804	Del av Brekstad sør
H910_48	1621198901	Brekstad sør
H910_49	1621199101	Brekstad Vestre - (mot kirken)
H910_50	1621201204	Underhaugen I
H910_51	1621200001	Brekstad sentrum
H910_52	1621200201	Døsvik småbåthavn
H910_53	1621198303	Opphaug I
H910_54	1621198002	Røstadhaugen I
H910_55	1621201004	Røstadhaugen II
H910_56	1621200205	Rusasetvatnet
H910_57	1621198701	Eiendommen Bakken 81/25
H910_58	1621197602	Ottar Åstum - Skaret
H910_59	1621201205	Skogly boligfelt
H910_60	1621199901	Skoglund travbane
H910_61	1621200706	Austrått golfbane
H910_62	1621198001	Friluftsområde ved Austrått
H910_63	1621197601	Ottersbo I
H910_64	1621197801	Ottersbo II
H910_65	1621198104	_1 Ottersbo III-samleveg justert
H910_66	1621198104	Ottersbo III
H910_67	1621201101	Del av Ottersbo III - 5 boligtomter
H910_68	1621198104	Ottersbo III
H910_69	1621201302	Ottersbo pukkv - utvid området
H910_70	1621200501	Nordsjøhaugen hytteutleie
H910_71	1621198103	Hovde II
H910_72	1621200002	Vegforbindelse mellom Kråkvåg og Storfosna
H910_73	1621200101	Sankt Hans Holet skytebaneanlegg
H910_74	1621201402	Brekstad vestre næringsområde
H910_75	1621198601	Brekstad vestre (boligområde)
H910_76	1621200602	Opphaug Telestasjon
H910_77	1621199201	Uthaug sentrum
H910_78	1621200504	Lerbern Barnehage (futura)
H910_79	1621199002	Del av Lørbern (steinbruddet)
H910_80	1621200902	Del av Reksterberg II - Reksterfaret 3a og 3b
H910_81	1621197401	Opphaug sentrum
H910_82	1621200601	Storslåttøya
H910_83	1621198505	Brekstad Vestre
H910_84	1621198502	Pelsdyrfarmanlegg ved Karlsenget

HENSYNSONER

Båndlegging jf. pbl. §11-8 bokstav d)

H720_1	Dyrefredningsområde Kråkvågsvaet
H720_2	Naturreservat Grandefjæra
H720_3	Dyrefredningsområde Innstrandfjæra
H720_4	Dyrefredningsområde Hovsfjæra
H720_5	Landskapsvernområde Austrått fort
H720_6	Landskapsvernområde Austrått borgparken
H730_1	Tankanlegg Brekstad
H730_2	Nøkkeltaugen
H730_3	Kjeungskjær fyr

Angitt hensyn jf. pbl. §11-8 3.ledd bokstav c)

H570_1	Tinnen husmannsplass
H570_2	Buffersone rundt Nøkkeltaugen
H570_3	Kulturlandskap Ryggamyra
H570_4	Buffersone rundt Kjeungskjær fyr
H570_5	Buffersone rundt Kjeungskjær fyr
H570_6	Fiskevær Uthaug
H550	Austrått herregårdslandskap

Opprettelse av hensynssone på gårdsnr. 82, matrikkelgården Austrått (ref. plankart hensynssone H550)

Bakgrunn

Ørland kommune gjennomfører nå en revidering av kommuneplanens arealdel. Dette med bakgrunn i de samfunnsmessige endringene og befolkningsøkningen som kommer med anleggelsen av det norske luftforsvarets hovedbase på Ørland.

En naturlig konsekvens av basevedtaket er en økning i utbyggingssaker, både fra boligutbyggere, grunneiere og annet næringsliv. Samtidig blir store deler av Ørlandet påvirket av flystøy fra de nye kampflyene F35. Dette fører til begrensninger både på attraktive boligområder og friområder i støysonen, og mer press på de arealene på Ørlandet som ikke er støyutsatt.

Behov

En god regel for forvaltning og næringsutvikling er at man ikke skal slå i hjel en resurs i forsøket på å skape en annen. Austråttområdet er Ørlandets viktigste rekreasjonsområde og kulturhistoriske opplevelsessone. Herregårdsbygningen og det omkringliggende kulturlandskapet er blant Norges viktigste kulturmiljøer. Dette er Ørlandets udiskutabelt største attraksjon for turister.

Ørland kultursenter har nå startet opp et utviklingsprosjekt som skal registrere og tilgjengeliggjøre herregårdskulturens spor i landskapet. Prosjektet kan betraktes som et incentiv for alle lokale aktører innenfor turisme og opplevelsesnæring og som et folkeopplysnings- og folkehelsefremmede tiltak for lokalbefolkningen. Skal vi lykkes med å ivareta både landskapets reiselivspotensiale og tillate mer vekst innenfor boligog annen næring, må den videre utviklingen skje etter en plan. Grensesettingen mellom boligutbygging, næringsutvikling som krever inngrep i landskapet og ivaretagelse av den unike ressursen som herregårdslandskapet er, må nedfelles i et mer fast veiledningsdokument enn det som eksisterer i dag.

Historikk

Ørland og Bjugn var fram til på 1870-tallet i hovedsak eid av godseierne på Austrått som er Norges eldste herregård med en historie som strekker seg tilbake til vikingetiden. Som kjerne i Austråttgodset lå selve herregården på over 10 000 mål. Dette området defineres i dag som gårdsnummer 82 eller matrikkelgården Austrått.

Etter at leilendingsgodset var solgt fra på 1870-tallet begynte en ytterligere oppstyking av selve herregården. Dette betød en oppdeling av en eiendom som trolig da hadde hatt uforandrede grenser i over 800 år. Dette pågikk til 1935 da Ørland kommune kjøpte den gjenværende delen av eiendommen som i dag utgjør ca 1500 mål. På denne eiendommen ligger de viktigste kulturhistoriske kjerneområdene på herregården, og omfatter blant annet grunnen som det store hageanlegget fra 1600-tallet lå, og alt areal hvor herregårdsmiljøet bygninger har stått fra vikingetiden og fram til i dag. I tillegg til dette eier kommunen jaktparken Austråttlunden og arealene mellom

denne og herregården.

Utviklingsplanen for Austråttområdet

Det arbeides nå med en plan for å kartlegge de særegne, kulturhistoriske sporene 1000 år med herregårdsdrift har etterlatt seg i landskapet. Dette prosjektet omhandler i første omgang en registrering av alle underfunksjonene på herregården som oppdrettsanlegg for gjedde, karper og karrus, herregårdsjegeren, herregårdens fiskere og deres hus og hytter, Norges eldste alléanlegg som gikk gjennom landskapet fram til på 1870-tallet, møllebrukene, enkesetet og mye mer. Dette er underfunksjoner som forteller om den spesielle driftsformen på en herregård og ligger i dag spredt på hele gårdsnummer 82.

Austrått herregård er i dag Ørlandets viktigste rekreasjons- og friområde med tyngdepunkt i Austråttlunden og Rusasetområdet. Det sistnevnte var herregårdens utmark med særegne underfunksjoner dokumentert tilbake til førreformatorisk tid. Målet med registreringsprosjektet er å tilgjengeliggjøre alle de særegne historiske sporene som forsvant med herregårdskulturen på 1870-tallet. For å fremme folkehelse og skape større bevissthet om egen historie ønsker vi derfor å gjøre kulturhistorien leselig og sanselig i hele arealet som en gang var Austrått herregård.

Anbefaling for vedtak og videre utvikling

På gamle Austrått herregård eksisterer det i dag både industri og store boligområder. Det er all grunn til å tro at det også i framtiden vil komme mer av både bolig og næring innenfor denne sonen. Ottersbo er for eksempel en av Ørlandets største byggefelt og ligger inne på herregården. En forvaltning av gårdsnummer 82 må hensynta både behovet for boligutbygging og næringsutvikling samtidig som det må ivareta de viktigste opplevelsesverdiene i landskapet. Det er per i dag for eksempel mulig å bygge ut flere hundre boliger på Ottersbo uten at disse er synlige fra kjerneområdene rundt herregården. Dette gjelder også for andre deler av Austråtteiendommen. Det er allikevel viktig at det settes opp regler for hvor denne utbyggingen skal skje så man skaper forutsigbarhet for grunneiere og næringsaktører som ønsker å investere i området og ivaretar opplevelsesverdiene i landskapet. Man skal ikke stanse utviklingen på gårdsnummer 82, men lede den til de sonene av arealet hvor de kan få spillerom uten å ødelegge de kulturhistoriske verdiene i herregårdslandskapet.

Vi foreslår derfor at gårdsnummer 82, gamle Austrått herregård defineres som en egen hensynssone og at det utvikles en egen veileder for forvaltning av dette landskapet.

Uthaug – Fosens eneste fiskevær etter nordnorsk mønster (ref. plankart hensynssone H570_6)

Beskrivelse av stedets kulturhistorie og kulturmiljø

Ørland inneholder en rekke kulturmiljøer som er preget av drifts- og leveformer som ikke er like vanlig i det øvrige av Midt-Norge. Kommunens to herregårder Storfosen og Austrått ble drevet på en helt særegen måte og dette har etterlatt et vel av bygnings- og

landskapsmessige spor i kjerneområdene rundt herregårdene. På samme måte finner man fortsatt rester av Ørlands eldre landsbystruktur fra før storskiftet i 1870-årene da godseierveldet gikk i oppløsning og gårdene brøt ut av fellesskapet og ble spredt.

Oppløsningen av godsene etterlot seg også noen helt særegne kulturmiljøer og en av disse er fiskeværet Uthaug. Uthaug er en gammel gård på Ørland. Vest for tettstedet ligger Trøndelags største gravrøys fra bronsealderen, Nøkkelhaugen. Navnet er en omskriving av den eldre formen ”Miklahaugen” som betyr ”den store haugen.” Det er trolig dette kulturminnet som har gitt Uthaug sitt navn på samme måte som storhaugen ved Prix på Opphaug trolig er utgangspunkt for det stedsnavnet. Midt i Uthaug sentrum ligger også den tidligere husmannsplassen Kirkebakke som rommer tuftene av en middelalderkirke med gravplass. Vi har kun arkeologiske og stedsnavnskilder på denne kirken, men dens påviste eksistens og den enorme Nøkkelhaugen forteller oss at Uthaug har vært et knutepunkt på nordkysten av Ørland fra førkristen tid og i middelalderen.

I 1760 kjøpe Ålesunds største klippfiskeeksportør, Hans Holtermann, Austråttgodset. Allerede ti år etter begynte han å berede grunnen for arveutbetaling til sine store barneflokk. Dette gjorde han ved å stykke ut mindre gods fra det store Austråttgodset. Dette var en praksis som familien fortsatte med helt til eiendommen var redusert til selve Austrått hovedgård. I hele Ørland og Bjugn finnes det spor av denne oppstykkingen i smågods. Gårder som Ervik, Mebostad, Balsnes, Hoøya og Uthaug har eller har hatt store herskapsbygninger som forteller om deres kortvarige status som sentrum for et lite gods opprettet til en Holtermann-arving.

Uthaug ble stykket ut med en rekke leilendingsbruk til Hans Holtermanns sønn Anton Ulrik Holtermann i 1774. Det er trolig denne som har gitt navn til gården Ulriksborg og dette kan ha vært den første hovedgården i det lille godskomplekset. Senere ble sentrum for det lille godset flyttet til den nåværende Uthaugsgården og eiendommen ble utviklet til et regulært fiskevær etter mønster vi i dag mest kjenner fra Nord-Norge. Uthaugsgården ble utvidet til en herskkelig væreiergård og tomter ble lagt ut for strandsittere langs stranden. Konsentrasjonen av disse danner fortsatt det som i dag kalles Sjøgata og bukta utenfor denne var fram til 1920-tallet stedets havn. I tillegg til dette lå det spredt strandsitterbebyggelse langs den nåværende Havneveien og langs stranda fra Skarbukta til det fortsatt eksisterende strandsittermiljøet på Nesset.

Mellom 1912 og 1924 ble den nåværende Uthaug havn bygget av væreierfamilien. Dette ble da en av Trøndelags beste fiskerihavner. Uthaug som fiskevær utviklet seg til et konsentrert landsbypreget miljø fram til de tidlige etterkrigsårene da havna, strandsitterhusene, butikken, postkontoret, fiskemottaket og de øvrige tomtene på stedet ble solgt fra væreiergården. Siden har Uthaug utviklet seg som et regulært tettsted i Ørland. På tross av at fiskeværet gikk i oppløsning som eiendom er fortsatt dette kulturmiljøet veldig godt bevart. Uthaugsgården drives i dag som et museum med en av Norges best bevarte samlinger knyttet til et fiskeværs drift og en væreierfamilies levesett.

Strandsittermiljøet på Uthaug og Nettet er bevart, men burde underlegges en større innsats for å veilede og inspirere eiere til å skjøtte husene etter antikvariske prinsipper.

Bryggemiljøet i Uthaug havn er også velbevart på tross av at flere brygger har blitt revet de siste 30 årene for å gi plass for industri. Noen av bryggene som i dag vender mot Uthaug havn ble flyttet fra den eldre havna i 1920-årene, mens de fleste som den store Guldeigbrygga ble bygget i mellomkrigstiden. Det er i dag vanskelig å se helheten i fiskeværet Uthaug da området mellom Uthaugsgården, Sjøgata og havna har blitt fortettet med boliger. På tross av dette er Uthaug en av landets best bevarte fiskevær, da de fleste bygningsmiljøene som knyttet seg til fiskeværet særegne driftsform er intakt.

Veileder for hensynssone kulturmiljø på Uthaug

Kulturminner fra før 1537 som Nøkkelhaugen og middelalderarkeologien rundt kirkestedet er ivarettatt i lov om automatisk fredning av kulturminner og håndheves av riksantikvaren. Den viktigste delen av Uthaug's øvrige kulturmiljø er det som knytter seg til stedet særegne status som fiskevær fra slutten av 1700-tallet til utgangen av siste verdenskrig. Bygninger og strukturer innenfor hensynssonen som er eldre enn 1945 bør derfor underlegges en ekstra skjønnsvurdering i tilfelle søknader om rivning eller ombygging. For å kunne utvikle en mer spesifikk veileder som er tydeligere på kulturverdiene bør det gjennomføres en registrering av kulturminner innenfor den definerte hensynssonen.